

Visitaforedrag

Biskop Kari Mangrud Alvsvågs visitas til Glemmen og Gamle Glemmen menigheter 04.-09.juni 2024

Innledning

Dagene før denne visitasen startet var jeg på Moster og feiret kristenrettens 1000-års jubileum. I 1024 hadde allerede evangeliet nådd oss her oppe i nord, men nå ble det etablert praksiser gjennom lovverk som gjorde landet kristent. Og det ble bygget kirker. Gamle Glemmen kirkes historie strekker seg helt tilbake til den tiden. Derfor var det ekstra flott å starte visitasen med gudstjeneste der.

Og like fint var det å reise enda ett årtusen tilbake, noe vi gjorde ved å møte den assyriske menigheten som har tilhold på Lisleby bedehus. De tilhører et kirkesamfunn som kan føre oppstarten sin helt tilbake til den aller første kristne kirke. Da de kom hit, de fleste som flyktninger, hadde de altså med seg en gudstjenestefeiring som allerede hadde pågått tusen år da Olav Haraldsson gikk i land på Moster.

Så er vi plutselig sammen. Verden er her. Tro på tvers av tid og sted. På Lisleby, og i resten av Glemmen og Gamle Glemmen.

Kontinuitet og endring møtes. Og kirken må finne ut hvordan hun kan være kirke midt i dette. Vi må fortolke vår tid, og finne ut hvordan vi skal falle inn i Guds misjon i verden. Hva er nødvendig å holde fast ved av tradisjoner og praksiser, og hva må fornyes?

Denne visitasen har minnet meg på det som er ett av kirkens særpreg:

Å kombinere lange linjer og slitesterke tradisjoner med det å hele tiden leve med åpne øyne og lyttende ører mot samfunnet vi er en del av, og som hele tiden er i endring. Noe som gjør at også kirken endres, om enn Gud alltid er den samme.

Hver tid krever sine modige grep.

Jeg ønsker at denne visitasen skal bidra til at Glemmen og Gamle Glemmen får styrke og inspirasjon til å være «kirke der livet leves».

Det er ett av de tre strategiske målene vi finner i Den norske Kirkes strategiplan, som jeg har valgt som ramme for foredraget.

Og målene benytter jeg som overskrifter. Disse er:

Kirken åpner rom for tro

Kirken er der livet leves

Kirken er mer for flere

Dere finne hele strategiplanen bakerst i foredraget

Kirken åpner rom for tro

I Glemmen menighet er det et stort frivilligkorps som hver søndag bidrar til at gudstjenestene blir gode rom for tro. Et stødig liturgisk miljø og gode kirkemusikalske krefter støtter oppunder dette, og gjør sammen med gode strukturer for planlegging og involvering at søndagens gudstjenester er en bankende puls i menighetslivet. Så minnes vi ved avslutningen av hver gudstjeneste om at vi er sendt ut i verden for å tjene. Gudstjenesten fortsetter ute i hverdagen!

Det var flott å møte de frivillige en av kveldene under visitasen og høre om hvordan dere selv har ansvar for koordinering og oppfølging, og om gleden ved å jobbe i team på tvers av generasjoner. Måten dere sørger for at dere ikke overbelaster den enkelte frivillige, er forbilledlig! Det var også rørende å høre hvor viktig fellesskapet i gruppene er for dere som er frivillige. Godt folkehelsearbeid i tillegg til godt kirkelig arbeid!

Jeg vil oppmuntre menigheten til å bruke disse gode erfaringene til å utvikle frivilligheten også i andre sammenhenger.

I vår lutherske tradisjon har vi hatt en tendens til å vektlegge troen som overbevisning fremfor troen som praksis. Men erfaring tilsier at tro ofte starter som en praksis, som man etter hvert vil kunne reflektere over, orientere seg ut fra, og gjøre seg opp en mening om. Derfor er jeg glad for at det rike kor- og kulturarbeidet i Glemmen har praksis i gudstjenestelivet som en integrert del av virksomheten. Sang er i seg selv også en praksis, og det var nydelig å få være til stede på korøvelsen med barnekorene og oppleve sangglede og den naturlige tilhørigheten til kirkerommet. Samarbeidet med kulturskolen bør være til inspirasjon for mange, og den felles gleden over dette ble understreket av både kultursjef og kulturskolerektor i samtalen med dem. Igjen: forbilledlig!

Så vil jeg oppfordre kirken til å jevnlig ta med musikken ut av kirkerommet, for eksempel ved å stille kompetanse og formidlingsevne til rådighet for skoler, barnehager og institusjoner. Jeg er sikker på at et slikt initiativ vil bli tatt godt imot og føre til mange spennende musikalske møter som kan bygge broer mellom mennesker med ulik kulturell og religiøs tilhørighet.

I Gamle Glemmen har man en kirke som innbyr til både trospraksis og refleksjon. Menighetsrådet var i møtet jeg fikk være med på tydelig på at de ønsker å utvikle nye måter å åpne rommet på. De må finne sin vei, og etter mitt syn går den først ut til lokalmiljøet. Jeg skal komme mer tilbake til det, men vil i dette avsnittet oppfordre til å bruke arbeidet med strategiplan som ligger foran til å tenke grundig gjennom om man skal gå radikalt til verks med å våge å velge en profil og en retning. I for stor grad har kirken vært opptatt av at alle menigheter skal gjøre alt. En by som Fredrikstad er stor nok til at det går an å spesialisere seg uten å miste for mye. Jeg vil oppfordre menighetsrådet til å la livet utenfor kirkerommet få være med på å prege prioriteringene. Hva trenger lokalsamfunnet at kirken gjør, og åpner for?

Hvordan kan de som bor her gjenkjenne sine liv i det som skjer i kirken? Oslo har fått sin

«Fred og forsoningskirke». Kanskje er tiden moden for at Fredrikstad kan få sin. Biskopens gudstjenesteforordning er ikke hogget i sten og skal ikke være til hinder for kreativitet og nytenkning. Jeg mener det er på tide å endre denne for at ressurser kan flyttes dit det er behov og dit hvor mennesker er. Kan hende er ikke høymesse hver eneste søndag den riktige måten å ivareta kirkens arv på, men heller å oftere være til stede midt blant folk.

For mange av oss var den første trospraksis at vi ble **døpt**.

Vi vet at det er mange og sammensatte årsaker til at andelen av fødte som døpes er synkende. Både demografi, individualisering og privatisering av livsynsfeltet er momenter vi kjenner. Borg bispedømme har gjort en brukerreise for å undersøke hvilke faktorer som gjør at foreldre som vurderer dåp for barna sine. Enkel påmelding og fleksibilitet i valg av tid er blant dem. Selv om Glemmen og Gamle Glemmen har tatt hensyn til dette, og driver et godt babysangarbeid som vi vet er viktig, er dåpstallene lave. Derfor må arbeidet med å senke terskelen for dåp, og formidle betydningen av å gi barn en tilhørighet i et trossamfunn, fortsette. At kirken legger godt til rette for dåp av både større barn, ungdom og voksne er også viktig å kommunisere.

I det videre arbeidet vil jeg oppfordre menighetsrådene til å behandle dåpsstrategi som en egen sak på et menighetsrådsmøte dette året, og der vedta sin egen versjon av **“Dåpserklæringen”** som Borg bispedømmeråd har sendt menighetene til inspirasjon og utfordring.

Det er nå 20 år siden kirken for alvor systematiserte sitt trosopplæringsarbeid gjennom en reform det fulgte betydelige midler med. Etter både evaluering og høring vedtok Kirkemøtet i år en ny plan for **«kirkelig undervisning og læring»** som det nå heter. Den største endringen ligger i at menighetene i større grad selv må prioritere hvordan midlene best kan prioriteres mellom ulike former for kirkelige møter med barn og unge. Barnehage-/skole-kirke-samarbeid kan gjerne styrkes innenfor dette. Tiltak som når få barn og unge i målgruppen må kuttes, så ressursene kan utnyttes friere. Men vekten på å nå bredden skal fortsatt være der.

Det er fornuftig at det samarbeides på tvers av soknegrensene omkring både konfirmantarbeid og annen undervisning. Soknegrensene betyr ingenting i folks hverdag selv om tilhørighet til kirkebygg og personer har betydning. Og jeg vet at begge deler er gode ressurser i arbeidet som drives i menighetene på dette feltet. Jeg vil oppfordre til at de undervisningsansatte i hele Fredrikstad går grundig igjennom prioriteringene sine sammen med lederne sine, som en oppfølging av den nye overordnede planen. Menighetsrådene utfordres til å legge bort det som måtte være av lite fruktbare begrensninger for samarbeid. Målet må være å finne ut hvordan det er mulig å nå flest mulig, ikke bare av døpte, men av alle interesserte. For målet er fremdeles det samme som ble formulert av Stortinget for 20 år siden: At «det i et samfunn med økende kulturelt og religiøst mangfold er viktig at barn og unge får støtte til å mestre sitt liv i lys av den tro man tilhører, og at dette er et viktig vilkår for å møte andre tradisjoner med respekt og toleranse».

Kirken er der livet leves

Kirken er kalt til å følge i Jesus fotspor. Det hadde vært mye enklere om han bare kunne holdt seg litt mer i ro, for eksempel slått seg ordentlig til i synagogen. Ingen tvil om at han var der, han måtte regelmessig til sin Fars hus. Men tydeligvis ikke så lenge om gangen, for sporene hans fører oftest helt andre steder. Han oppsøkte steder der han fant mennesker som trengte andres gode blick på seg, og spurte: «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?»

I løpet av dagene her i Glemmen og Gamle Glemmen har jeg fått snakke med mange som har brennende hjerter for menneskene som bor her. Skoleledere, politi, frivillige ildsjeler og religiøse ledere. Alle understreker hvor mye godt som finnes her, og at de aller fleste lever gode liv. Men de peker også på utfordringer knyttet til levekår og tilhørighet som kirken som en del av lokalsamfunnet må ta inn over oss.

Samfunnshuset på Lisleby er blitt et viktig møtested for lokalbefolkningen. Her er det samlet mange aktører som arbeider for å skape et godt og inkluderende nærmiljø. Fredrikstad kommunes områdesatsing ligger til grunn for mye av virksomheten, og det er nå viktig å utnytte tiden det fremdeles finnes øremerkede midler til å bygge nettverk og skape nye tradisjoner.

Jeg fikk snakke med mange av aktørene i og rundt samfunnshuset under møtet som ble arrangert, og det ble identifisert mange muligheter for kirken til å skape noe sammen med dem. Jeg vil referere noen av dem her:

- Kirken kan ta initiativ til en Natteravn-ordning som er sterkt ønsket.
- Det er behov for lesetrening og leksehjelp
- Planer for åpning av kafé, her er det mulig å engasjere seg
- Bred deltakelse på festivalen «Med hjerte for Lisleby»
- Gudstjeneste på samfunnshuset
- Samarbeid med frivilligsentralen om vertskap til Åpen kirke
- Aktiv deltakelse i Lokalsamfunnsutvalget: Årsmøtet, styret og forumsamlinger

I løpet av visitasen fikk jeg også besøke flere andre steder der det utøves mye varm nestekjærlighet og gis rom for livsmestring, uten at det nødvendigvis er så godt kjent for folk flest:

Hjørgunn behandlingssenter gir et unikt tilbud til hundrevis av brukere hver uke. For noen dreier det seg om avbrekk i en skolehverdag som er krevende, for andre et sted å bli inkludert i samfunnet etter å ha sonet for lovbrudd, og for alle som får delta i terapiridningen betyr den både nærhet til dyr, og en øvelse i å sette grenser.

Kirken ble invitert til å arrangere gudstjeneste i ridehallen, noe jeg sterkt vil oppfordre til å

gjøre, og da med en åpen invitasjon til alle brukere om å medvirke i planlegging og gjennomføring.

Idrettsbarnehagen på Hjørgunn fikk jeg også besøkt. 106 barn får oppleve en hverdag med mye fysisk aktivitet og dedikerte voksne som trives i jobben sin. Det er et tankekors at mange av barna er aktive i organisert idrett på ettermiddagen fra svært ung alder, og de ansatte fortalte at det kan bli meste laget for noen. Barn trenger også hvile, og kanskje det kunne være en mulighet å tilby kirkerommet i Gamle Glemmen for grupper barn som trenger en hvil? Å ligge på ryggen i byens eldste bygg og titte på taket og kunsten mens man lytter til musikk er ikke den dårligste rekreasjon man kan tilby!

Å bli grillert kan høres ubehagelig ut. Men den biskop-grillingen jeg ble utsatt for på **Lillebekk avdeling av Glemmen videregående skole** kommer jeg til å bære med meg lenge. Foran alle medelevene ble jeg intervjuet av to ungdommer som hadde forberedt seg godt. De stilte spørsmål om tro, mening, veivalg og kirken i samfunnet, og reflekterte selv godt underveis. Lillebekk er en avdeling som gir elever litt mer tid i litt mindre grupper til å fullføre videregående. Noen trenger det, og lærerne fortalte sterke historier om hvordan dette kan endre liv fullstendig.

Jeg kan ikke få understreket nok hvor viktig det er at samfunnet prioriterer slike tilbud. Det er en investering man får mangedobbelt igjen.

Kirkens samtaletilbud er et åpent tilbud uten henvisning som kan være et supplement til andre typer samtale tjenester. I møtet med avdelingsledelsen ble muligheten for å tilby dette løftet frem og tatt godt imot.

Skolene er den viktigste felles arena for befolkningen i Fredrikstad. Mest for barna og ungdommen selv, men og for foreldre, besteforeldre og andre foresatte. I tillegg er det en stor og betydelig arbeidsplass med veldig mye verdifull kompetanse samlet.

Hva er så kirkens plass på denne arenaen? Den overordnede planen for samarbeidet mellom skole og kirke i Fredrikstad som ble tatt i bruk i 2019 omtaler tre områder hvor kirken bidrar: Beredskap, skolegudstjenester og tilbud som bygger opp under skolens kompetansemål. Denne planen må tas med til møter mellom den enkelte skole og den lokale menighet, og konkretiseres der. Pandemien har gjort at man mange steder ikke har kommet ordentlig i gang med å følge den opp, og jeg vil sterkt oppfordre kirken til å ta initiativ med skolene for å formalisere samarbeidet med utgangspunkt i den overordnede planen som ble rullert så sent som i 2022. Kirkens nylig vedtatt plan for undervisning og læring åpner for at ressurser som tidligere var øremerket kirkens eget opplegg for undervisning av døpte nå kan omfordres til bruk i skole-kirke samarbeidet. Dette gir muligheter for å styrke kapasiteten på dette feltet, noe jeg mener er en riktig utvikling. En konkret mulighet som nå åpner seg er den nye utstillingen i Domkirkekjelleren, «Grenseland». I vakre tablåer vises de tre abrahamittiske religionenes felles fortellinger. Det kan bli et godt sted å besøke for skoler med elever fra mange kulturer og med ulik religiøs tilhørighet. Et undervisningsopplegg er under utarbeidelse, og jeg ser frem til at det blir lansert.

Flere av skolene i området jeg har visitert ligger i soner der det er spesielle levekårsutfordringer. Det er veldig tydelig at disse skolene er avhengige av ekstra ressurser for å bygge gode lag rundt elevene, og jeg vil oppfordre kommunens ledelse til å prioritere dette høyt.

Det er en velkjent sak at ulike generasjoner **ungdom** har ulike utfordringer. De siste ungdomsundersøkelser viser at de aller fleste ungdom har det godt, og har trygge voksne rundt seg. Men noen sliter med rus, og med adferd som ikke er god for dem. Vi må ta tak i dette uten å gå i grøftene det er å bagatellisere eller hausse opp problemene. Et viktig innsatsområde er god veiledning til foreldre og foresatte. De må få hjelp til å utvikle en autoritativ voksenrolle som kombinerer tydelighet med omsorg og kjærlighet.

Kirken har en stor kontaktflate mot konfirmantforeldre. Den kan vi bruke til å tilby veiledning, enten med egne eller eksterne ressurser.

Så må vi ikke slutte å holde på med ting som utfordrer ungdoms sosiale kondisjon og ledere og ansattes tålmodighet. Vi må ikke slutte å arrangere leirer selv om det oppstår utfordringer rundt disiplin og regler. Leirarbeidet er et veldig viktig øvingssted for sosial samhandling. I stedet for å bli engstelige må vi heller tilføre ressurser. En måte å gjøre det på er det som er nevnt i bispedømmets ungdomsdiakonale satsing; at diakonene oppmuntres til å bidra inn i ungdomsarbeidet med sin kompetanse.

Disse problemstillingene ble drøftet i møtet med bl.a politiet og kommunens SLT-koordinator. Jeg vil oppfordre kirken til å følge opp tanken om et årlig møte for hele Fredrikstad med de ansvarlige for ungdomssektoren i kommunen og politikontakt for området. Kunnskap om både det som rører seg i ungdomsmiljøene og om hverandres arbeid og kompetanse er viktig å dele.

Kirken er mer for flere

Som grunnlovsfestet folkekirke og det største trossamfunn i landet, er det viktig at Den norske kirke tar et ansvar for at samfunnet skal verdsette religiøs praksis som et gode for innbyggerne og som en ressurs for samfunnet. Sunn religion bidrar til god etisk veiledning, retning for livet og styrke og mot til å tåle livet.

I samtalen med medlemmer i den somaliske moskéen på Lisleby, både kvinner og menn, fikk jeg presentert både gleden over å tilhøre et godt fellesskap og av å være godt ivaretatt på samfunnshuset, og noe om hvilke utfordringer mennesker med annen kultur og religion enn majoriteten fremdeles kan møte på i Norge.

Det er gledelig at det nå er valgt inn to kvinner i moskéens styre, det er et viktig signal til unge at både kvinner og menn kan ha ledende stillinger. Dette kjenner vi godt til fra kirkens egen historie.

I møtet ble spesielt ytringsfriheten trukket frem som en viktig side ved det norske samfunnet, og behovet for å stå sammen mot polariserende krefter.

Ønsket om at religiøse ledere kan vise seg sammen i møte med barn og ungdom for å

motvirke polarisering, ble også meldt i møtet med skoleledelsen, og kirken er gjerne med på å legge til rette for dette. Det foregår allerede mye godt arbeid på dette feltet i regi Dialogforum Østfold, som kirken er initiativtaker og største bidragsyter til. Dette arbeidet er svært verdifullt, og bør forsterkes ytterligere i årene som kommer. Jeg oppfordrer rådene og de ansatte til å prioritere medlemskap, deltakelse i, o et årlig kirkeoffer til Dialogforum Østfold.

Innenfor den kristne trosretning har Gamle Glemmen menighet som nevnt fått en assyrisk kirke innenfor soknegrensene. Nå er det rundt 500 medlemmer i menigheten, og 100-150 på hver gudstjeneste som de feirer på Lisleby bedehus. Jeg fikk møte representanter fra begge disse miljøene under visitasen. Fortellingen om utviklingen av virksomheten på bedehuset de siste 30 år er godt kjent fra andre steder. Bedehusene svarte på et behov i befolkningen på et tidspunkt, og opplevde en storhetstid som nå er over. Fremdeles drives et godt og viktig barnekorarbeid, og samlingene for de voksne er viktige for dem som kommer. Selv om mitt tilsyn ikke omfatter organisasjoner og bedehus vil jeg likevel oppfordre foreningen Lisleby Bedehus Normisjon til å vurdere om ikke huset kunne få en ny vår ved at St.Maria menighet fikk kjøpe det for en rimelig penge. Nye tider krever modige handlinger. Og hvem vet hva som kunne vokse frem av nytt liv om man våger å åpne dørene på denne måten.

Så vil jeg at vi som majoritetskirke med forholdsvis store ressurser skal huske på at alle små forsamlinger og miljøer bruker en stor andel av kreftene på bare å holde sitt eget arbeid i gang, og at vi derfor ikke må legge for mye ekstra ansvar på dem i samarbeidet, men ta den tyngste børen selv.

En annen gruppe nye innbyggere som har funnet tilhold i kirken fikk jeg møte da jeg tjuvstartet visitasen mandag for å møte de ukrainske flyktingene som hver uke samles i domkirkekjelleren til mat og fellesskap. Å flykte fra hjemlandet fordi det er krig er en tung livserfaring å bære. Det var sterkt å høre hvordan de bruker nasjonalblomsten sin, solsikken, som symbol på hva som er viktig for dem nå:

«Når det ikke er lys nok for solsikkene, vender de seg mot hverandre, for å gi hverandre sitt lys. På samme måte vender vi oss mot hverandre og gir hverandre lys og styrke gjennom fellesskapet»

Det er godt å kunne stille kirkebygget og menneskelige ressurser til rådighet for dette.

Kirkebyggene våre er hele folkets eie. Det har lenge vært et ønske om å gjøre dem enda mer tilgjengelige for både fastboende og tilreisende, og i et møte jeg fikk være med denne uken var temaet hvordan **Gamle Glemmen kirke** kan løftes frem som en kulturell og historisk destinasjon. Vi fikk høre den spennende historien om kirkens tilknytning til Edvard Munchs familie, og om hvordan det vil være mulig å koble den på nettverket av Munch-destinasjoner i Norge. Dette er en mulighet jeg vil oppfordre menigheten til å gripe. Det samme med å ta imot initiativet fra kulturutvikler i kommunen om å promotere kirken som arena for intimkonserter, og å innlemme kirken i kommunens kulturnattsatsing. Både

kirkerom og kirkepark byr på spennende muligheter. Kanskje bør Gamle Glemmen kirke bli en del av kirkemusikk Fredrikstad?

Alle lokalsamfunn trenger noen signalbygg som skaper tilhørighet. Det er ikke mindre viktig når befolkningen er sammensatt slik den er i Gamle Glemmen, og til dels i Glemmen. Det krever bare at vi leter etter felles markører, og det burde være mulig på tvers av både konfesjoner og religioner. Idéen som kom i møtet om å lete frem et felles orientalsk musikkpråk som kan gi gjenklang hos alle «Abrahams barn» ville vært spennende å utforske innen rammen av et tilbud for skolene. Det er viktig at alle barn og unge får muligheten til å oppleve historie, kunst og kultur i dette spesielle bygget. Det gir både identitet, og et grunnlag for å utforske egen åndelighet og trospraksis.

Hvis kirkebyggene og det som skjer der skal være for alle er det behov for tilrettelegging på ulike måter. Jeg vil oppfordre menigheten til å bruke bispedømmets sjekklister «**Vår inkluderende menighet**» for å kvalitetssikre dette arbeidet.

Jeg har flere ganger pekt på nødvendigheten av å gjøre grundige og gode vurderinger av hvordan kirken **forvalter ressursene** vi får stilt til rådighet. Det er et lederansvar både å starte, og å lande en slik prosess. Dette ansvaret må tas av de som leder lokalkirken. Bakgrunnen for at dette er nødvendig er både at de økonomiske rammene blir strammere, og at samfunnet er i konstant endring. Dette virkelighetsbildet deler vi med både kommune og andre aktører. Jeg vil oppfordre både kirkens og kommunens ledelse til å gjøre etiske vurderinger av hva som er rett prioriteringsrekkefølge når det må gjøres kutt. Og der vi gjør omprioriteringer må det være veldig klart hva eventuelle frigjorte ressurser skal brukes til. For kirken innebærer dette en tydelig og samordnet kirkefaglig ledelse på tvers av arbeidsgiverlinjer.

Kirken i Fredrikstad leverer en lang rekke tjenester som kommer samfunnet til gode. Gravferdsvirksomheten Kirkelig fellesråd utøver på vegne av det offentlige holder høy kvalitet, og det samme gjelder de kirkelige handlinger som mennesker benytter seg av på viktige punkter i livet. Kirken er vant til å møte mennesker både i de mest sårbare dagene i livet, og i fest og glede. Det diakonale arbeidet som gjøres rekker langt utenfor det mange forbinder med den typiske kjernemenigheten. Selv om noen ivaretar det diakonale aspektet særskilt er det viktig å understreke at diakonien må være et kjennetegn på alt kirkens arbeid, og det samme med en stadig søken etter nye samarbeidspartnere i kampen for menneskeverd, rettferdighet og nestekjærlighet.

I samarbeidet mellom **kommune og kirke** vil jeg oppfordre til at kirken tas med i kommunens beredskapsplaner. Det var i møtet med kommunens ledelse bred enighet om at kirkens kompetanse på dette feltet er ønsket, og fungerer godt, men det er viktig å nedfelle god praksis i skriftlige avtaler. Det vil og være nyttig for begge parter om fellesrådet årlig møter bystyret eller formannskapet for å orientere om virksomheten og for å gi rom til en samtale om hvordan samskaping kan styrke Fredrikstad-samfunnet.

Jeg vil også oppfordre lokalkirken til å ikke være beskjedne med å invitere kommunale

folkevalgte til arrangementer og begivenheter. Vi må i enda større grad gjøre alt som skjer i og utenfor kirkene kjent for hele befolkningen, og de folkevalgte er viktige representanter for den.

Avslutning

I likhet med kommunen styres kirken av demokratisk valgte råd, som har et stort ansvar å ivareta. I Fredrikstad har vi ti sokn og dermed ti menighetsråd, og jeg har denne uken hatt visitas i to av dem. Jeg er glad for at visitasen ble en anledning for de to menighetsrådene her til å møtes og legge frem sine visjoner i fellesskap. Det er flott om rådene kan forsterke hverandres arbeid og være enige om å utnytte styrken som ligger i å være gode på hver sine ting. Et konkret verktøy til hjelp det strategiske arbeidet fremover er “**Kirka vår**”, en hjelp til helhetlig planleggingen av menighetenes virksomhet. Her kan både råd og ansatte samhandle på samme plattform, og se hvordan ressurser benyttes sett opp mot satsinger. Sammen med en dyktig og engasjert stab, som tar vare på både bygg, kirkegård, administrasjon, kirkelige handlinger, undervisning, diakoni og kultur og musikk, har dere de beste forutsetningene for å skape enda mer himmel på jord for alle de som hver dag lever livet sitt i denne flotte delen av den lille verdensbyen Fredrikstad.

Fordi alle mennesker er skapt i Guds bilde, og har den samme ukrenkelige verdi.

Takk for gode, inspirerende og lærerike dager her i Glemmen og Gamle Glemmen menigheter.

Takk til alle som har bidratt i planlegging og forberedelser, og for alle gode møter jeg har fått ta del i.

Må Gud velsigne den enkelte av dere, og alt liv og arbeid i menighet og lokalsamfunn.

Kari Mangrud Alvsvåg
Biskop i Borg

Mer himmel på jord

Strategiske mål for Den norske kirke i Borg
I perioden 2022–2029 vil vi at:

1. Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.
2. Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp, konfirmasjon og delta i barne- og ungdomsaktiviteter
3. Flere deltar i og opplever gudstjenester, kirkelige handlinger og kirkelige møteplasser som inkluderende og trosstyrkende fellesskap.

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	 Kirken åpner rom for tro	 Kirken er der livet leves	 Kirken er mer for flere
 Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
 Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
 Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke, som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.

DEN NORSKE KIRKE
Borg bispedømme